

MŪSU PASTOGĖ

50 - ti Metai Australian Lithuanian Weekly Post Print Approved PP 255003/01774 Kaina - Price \$1 6. 4. 1998 Nr. 13 (2573)

Velykas švenčiant

Mieli Broliai ir Sesės Kristuje,

Ramybė Jums! Šiais žodžiais prisikėlęs iš numirusiųjų Išganytojas sveikino apaštalus. Jo linkėjimu sveikinu ir Jus šį šventą Velykų rytą.

Taika ir ramybė yra charakterizuotas visas Jėzaus gyvenimas.

Jau šimtus metų prieš jo gimimą pranašas Izajas jį vadino taikos kunigaikščiu, kuris turi galios suteikti vidinės ramybės ir gyvenimo džiaugsmo dovaną žmogui ir pasaulio tautoms. Jėzui gimus Betliejuje, angelai giedojo: "Garbė Dievui aukštybėse ir ramybė jo mylintiems žmonėms". Paskutinės vakarienės metu savo testamentinėje maldoje Jėzus prašo Tėvo, kad jį įtikėtų galėtų gyventi taikoje ir džiaugtis ramybė.

Gyvenimas liudija, kad ne turtai, ne garbė ir net ne fizinė sveikata yra brangiausias mūsų turtas, o vidinė sielos ramybė.

Kaip kūnas nyksta nuo fizinės ligos, taip mes dvasiniai - psichiniai merdime praradę sielos ramybės.

Mūsų ramybę sudrumsčia skaudūs išgyvenimai; nesantaika šeimoje; nerealizuotos viltys ir ypač kaltės jausmas, kurio negalime pilnai nuslo-pinti nei vaistais, nei alkoholiu, nei psichologų - psichiatrų pagalba.

Velykų išvakarėse apaštalai buvo nuliūdę ir pasimėtę, praradę vidinę ramybę. Jie mylėjo Jėzų ir palikę viską sekė jį. Jame matė tautos vilčių išsipildymą - tūkstančius metų lauktąjį Mesiją - Išganytoją. Tad suprantamas buvo jų apsišilimas, kai tik praslinkus kelioms dienoms po iškilmingo Jėzaus įžengimo į Jeruzalę Palmių sekmadienį, tauta pareikalavo pavergėjų romėnų jam gėdingiausios mirties ant kryžiaus. Šalia to, ir skaudžiausia, kad vienas iš jų, Judas, išdavė Jėzų, kitas jų vadovas, Petras, po priesaika išsišlygė nepažįstas Jėzaus, o visi likusieji, išskyrus Joną, bailiai jį paliko.

Prisikėlusio iš numirusiųjų Išganytojo pirmasis linkėjimas apaštalams ir mums visiems, kurie gyvenime neišvengiama, dėl vieno ar kitų priežasčių, prarandame vidinę ramybę ir buvo ramybės dovana.

Prieš grįždamas į dangų Jėzus; įsteigė susitaikinimo sakramentą, kad apaštalai ir jų įpėdiniai vyskupai ir kunigai, jo vardu galėtų žmonėms grąžinti sielos ramybę. "Kaip mane siuntė tėvas, tai ir aš jus siunčiu. (...) Imkite Šventąją Dvasią, kam atleisite nuodėmes, tiems jos bus atleistos". (Jn. 20,21-23).

Ko šiandien modernus, nuo Dievo nusigręžęs žmogus ypatingai pasigenda, tai tos Kristaus teikiamos vidinės ramybės. "Ateistinis materializmas ir sekuliaristinis humanizmas žemėje sukūrė ne žadėtą rojų, bet pragarą". (Newsweek, 1996.1.6)

Bažnyčia, vykdydama jai pavestą misiją, nuo sausio 1 iki gruodžio 31, per visus metus, kiekvienoje šv. Mišių aukoje perteikia Jėzaus linkėjimą - "Viešpaties ramybė telydi jus"; o kunigas, švenčiant susitaikinimo sakramentą, mus palydi užtikrinimu: "Viešpats atleido tau nuodėmes. Eik ramybėje".

Džiugių šv. Velykų ir Išganytojo taikos bei ramybės linkiu Jums visiems, mieli Broliai, sesės Kristuje.

Vysk. Paulius A. Baltakis, OFM

Su šv. Velykomis!

**Velykos! Kiek vilties,
Tai šventė Atgimimo.
Giedokim iš širdies.
Giesmes Prisikėlimo...**

**Lai meilė ir taika
Šioj žemėj viešpatauja...
Suzibusi šviesa
Mums šviesti nesiliauja...**

Antanas Skirka

rinkimai skaitomi neįvykusiais. Naujosios Vilnios apygardoje į rinkimus atvyko 36%, Vilniaus - Trakų apygardoje - 28% rinkėjų. Naujosios Vilnios apygardoje daugiausiai atvykusių rinkėjų (90%) balsavo už buvusį kandidatą į prezidentus Artūrą Paulauską, Vilniaus - Trakų apygardoje daugiausiai balsų gavo Lenkų rinkimų akcijos kandidatas Valdemaras Tomaševskis. Už jį balsavo beveik 70% atvykusių rinkėjų. Šie rinkimų rezultatai parodė piliečių požiūrį į Lietuvos valstybę. Jie tiesiog netiki, kad jų atstovas Seime yra reikalingas. Lietuvos radijas 03.26

D. Stancikas rašo „Lietuvos aide“ (98.03.25), kad nuo 1990 m. Naujosios Vilnios apygardoje tebuvo išrinkti tik du parlamentarai: jedinstvininkas V. Švedas ir LDDP narys V. Šumakaris. Štai tokioje apylinkėje balotiravosi A. Paulauskas.

♦ Dar viena partija

A. Paulauskas antrą kartą pralaimėjęs rinkimus rengiasi kurti savo partiją. Su ja jis ketina dalyvauti 2000 metais Seimo rinkimuose, o paskui ir Lietuvos prezidento rinkimuose. Artūras Paulauskas ketina sukurti centristinio sparno politinę organizaciją, kuri sieks formuoti vidurinį visuomenės sluoksnį ir jam atstovauti. Taigi į „centrą“ atsiranda vis daugiau pretendentų. R 03.24

♦ Lietuvoje darbo diena prasidės valanda anksčiau

Šį savaitgalį Lietuvoje įsigalioja Vidurio Europos laikas. Visos valdžios

įstaigos pradės darbą valanda anksčiau nei iki šiol - 8 val. ryto ir dirbs iki 17 valandos. Prieš Antrąjį pasaulinį karą Lietuvoje galiojo Vidurio Europos laikas, bet sovietų okupacijos laikotarpiu laikas buvo pakeistas patogesniu Maskvai.

♦ Ištvėringiausias pasaulio bėgikas - lietuvis

56 metų kringiškis Petras Silkinas Australijoje tapo pasaulio 1000 mylių bėgimo čempionu ir rekordininku. Šiame ultramaratone Petras Silkinas pagerino šešis pasaulio rekordus, o 1000 mylių jis nubėgo per 11 parų, 13 valandų, 54 minutes ir 58 sekundes. Antrąją vietą užėmęs australas atsiliko nuo lietuvių beveik 10 valandų. LR 03.24

♦ Lietuvoje kyla gripo bangą

Praėjusią savaitę Lietuvoje ypač padaugėjo gripu susirgusių žmonių. Apie 400 - 200 žmonių iš 10 000 susirgo Visagine, Utenos, Molėtų, Zarasų rajonuose bei Klaipėdoje. Vilniuje, Kaune, Šiauliuose ir Panevėžyje serga nuo 34 iki 89 žmonių iš dešimties tūkstančių. Apie trečdalis sergančių gripu yra vaikai. Visagine dėl gripo epidemijos uždarytos visos 8 mokyklos - nesimoko beveik 7 tūkstančiai vaikų. Klaipėdoje gydytojai siūlo paankstinti Velykų atostogas. R 03.26

♦ Nutartą suteikti dar dvi nemokamas valandas vietiniams pokalbiams telefonu

Daug triukšmo Lietuvoje sukėlė

Nukelta į 2 psl.

Lietuvos savaitės apžvalga

♦ Naujas ministrų kabinetas

Trečiadienį, kovo 25 d., vėlai vakare Prezidentas patvirtino naująjį Vyriausybės sudėtį. Joje nebus Europos reikalų ministrės Laimos Andrikienės bei švietimo ir mokslo ministro Zigmo Zinkevičiaus. Dėl šių kandidatūrų vyko didžiausios Prezidento ir premjero diskusijos.

Sveikatos apsaugos ministrų paskirtas Mindaugas Stankevičius - Seimo LDDP frakcijos narys, buvęs ministras pirmininkas. Vytautas Landsbergis šį Gedimino Vagnoriaus sprendimą pavadino politiniu eksperimentu. R 03.26

♦ Atsižvelgta į Prezidento pastabas

Seimas priėmė Žemės nuomos įstatymą su visomis Prezidento pasiūlytomis pataisomis. Prezidentas siūlė žemę išnuomoti ne 25 metams, kaip buvo numatęs Seimas, o 99 metams. Tai buvo pirmas dokumentas, kurį vetavo naujasis Prezidentas. LA 03.25

♦ Rinkimai išaiškino tikruosius A. Paulausko rėmėjus

Trečią kartą neįvyko Seimo nario rinkimai Naujosios Vilnios ir Vilniaus - Trakų apygardose. Kovo 22 dieną šių apygardų rinkimuose dalyvavo mažiau nei 40% rinkėjų. Pagal įstatymus, balsuojant mažiau kaip 40% rinkėjų,

Lietuvos savaitės...

Atkelta iš 1 puslapio

„Lietuvos telekomo“ įvesti mokesčiai už vietinius telefono pokalbius. Beje, tam tikru skaičiumi valandų per mėnesį visi abonentai gali naudotis už dyką. Sovietmečiu visi vietiniai pokalbiai telefonu nieko nekainavo. Tiesa, dažnai būdavo sunku pokalbiui gauti telefono liniją, nes jos dažnai būdavo bendros keliems namams.

Pensininkai ir socialiai remiami asmenys gali naudotis 5 valandų lengvata, o visi kiti - 3 nemokamų valandų lengvata per mėnesį.

Vyriausybė iš specialaus socialinio fondo šiais metais nusprendė papildomai suteikti dar dvi nemokamas vietinių pokalbių telefonu valandas per mėnesį tiems gyventojams, kuriems iki šiol galiojo vienos valandos „Lietuvos telekomo“ nemokamų pokalbių lengvata.

Šios lengvatos bus apmokamos ne iš mokesčių mokėtojų lėšų, bet iš „Lietuvos telekomo“ dividendų ir pajamų, gautų pardavus dalį „Lietuvos telekomo“ akcijų.

Mažinant pajamų mokesčius dirbantiems gyventojams, vietinių pokalbių išlaidoms kompensuoti skirta beveik du kartus daugiau lėšų nei „Lietuvos telekomas“ gavo įplaukų už vietinius pokalbius. Tačiau dėl „Lietuvos telekomo“ iškilo psichologinė įtampa ir galimybės klaidinti žmones. Elta

◆ Nelaimė Kaune

Ryšium su Telekomo paslaugų mokesčiu, įvyko smurtinė demonstracija Kaune, kurios metu buvo užplutas, ten atvykusios tuometinės ministrės Laimos Andrikienės automobilis. Neaiškiomis aplinkybėmis krito ant grindinio ir nelaimingai susimušęs galvą tragiškai mirė kaunietis V. Pundzius. Šeimos teigimu, V. Pundzius mėgo ministrę ir ėjęs jos ten pasiklausti. Deje, demonstrantų įkarštis nedavė progos jai kalbėti apie Telekomą ir turėjo tragiškas pasekmes.

Nežiūrint į tai, kad įvykis tragiškai rimtas, liudininkų parodymai prieštarauja vieni kitiems. Tad kas nors meluoja. O teisinėje valstybėje, melas, prisiekus sakyti tiesą, yra didelis nusikaltimas ir yra griežtai baudžiamas.

Ar bus kas nors nubaustas žiuo atveju, parodydys tik ateitis, nes įvairūs politikai naudoja tuos liudijimus, kurie jiems yra parankūs.

Mano dėmesį patraukė Aldonos Drėgvaitės paaiškinimas „Lietuvos aide“ (98.03.21, „Gana melo“), nes ji yra tiesioginė įvykių liudininkė. Ji rašo:

„Niekada nedalyvavau politinėje veikloje. Esu paprasta Lietuvos pilietė, baigusi Vilniaus universitetą. Nenusipelniau net ir buto - penkiolika metų gyvenu bendrabutyje. Automobilio neturiu. Turiu seną mamą kaime, kuriai reikia manęs ir paramos. Tačiau po šio išbandymo Kaune ir žiniasklaidos komentarų, tylėti negaliu: Lietuvoje demokratija virsta anarchija, nebėra žurnalisto etikos, nejauciama atsakomybės už savo veiksmus ir ištartus žodžius. Negi ir toliau visa tai toleruosime? (...)

Praėjusį šeštadienį aš buvau kartu su ministre, esu tų įvykių liudytoja. Tiems, kurie matė filmuotą medžiagą, abejonių neturėjo likti: ne „ministrė rėžėsi į minią“, o minia apsupo sustojusį ministrės automobilį; automobilis nieko nepartrenkė ir mirtinai nesužalojo. Maža to, automobiliui nuvažiavus, velionis Petras Pundzius stovi gyvas ir sveikas. Tačiau kai kurių žurnalistų pastangomis štai jau visa savaitė ritasi demagogiško melo ir šmeižto lavina. (...)

Tiems, kurie sako, kad ministrė turėjusi ieškoti sutarimo su jos laukusiais žmonėmis, tvirtinu: ministrė į Kauną ir važiavo kalbėti su rinkėjais. Tuo metu, kai prie antrų mokyklos durų (kur buvome išlipusios) aš bandžiau prisišaukti ką nors, kad atrinktų duris ir mus įleistų į vidų, ministrė kvietė rimtai pasikalbėti, sakė esanti pasiruošusi juos išklausti ir atsižvelgti į siūlymus. Įpykusius žmones bandžiau raminti ir aš, stengiausi įrodyti, kad diskusija yra geriausias būdas išsiaiškinti visus klausimus. Tačiau niekas nenorėjo klausyti, tik bėrė šlykščius žodžius, atakavo sniego gniūžtėmis“.

Reikia viltis, kad Lietuvos teisėsaugos įstaigos išsiaiškins šio tragiško įvykio aplinkybes, o neteisę skelbusius „liudininkus“ patrauks teisinę atsakomybėn.

Dr. A. Kabaila
Canberra, 1998.03.29

Laiškai redakcijai

Gerb. Redaktoriau,

I „Šventines pabiras“ atsiliepė net trys įžeisti asmenys. Su jų atsakymais reikalus galėjo ir baigtis. Bet, štai dešimtam „Mūsų Pastogės“ numeryje Antanas Laukaitis („Tas pats“) dar kartą pasijuokia. Kas čia darosi? Kokią teisę turi p. Antanas Laukaitis elgtis šitaip su žmonėmis. Ir dar Bendruomenės laikraštį! Be to, jis yra ilgametis Spaudos sąjungos valdybos narys.

Stasys Jūraitis

Ger. Redaktoriau,

Kalbant apie lietuvių radijo valandėlių laidas, kyla keletas minčių, apie kurias norėtusi daugiau pakalbėti. Štai neperseniausiai radijo laidos vedančioji kalbėjosi su Lietuvos Respublikos generaliniu garbės konsulu V. Šlitteriu. Klausiau ir darėsi nepatogu, kalbėtasi

maždaug taip:

- Klausyk, Viktorai, pasakyk tu man...

- Tai ką, gausite į kaulus...

- O, kaip tau atrodo...

Atrodytų, jog pokalbis vyksta tarp dviejų labai gerai pažįstamų žmonių kur nors svetainėje, virtuvėje ar pan., bet jokių būdu ne oficialiai, radijo laidos metu. Kitą savaitę ta pati moteris kalbasi su Lietuvos Respublikos Seimo nariu, Centro sąjungos pirmininku R. Ozolu. Ir vėl tas pats - tu, tu, tu... Kalbasi su Palangos sveikatingumo mokyklos direktoriumi ir vėl - tu, tu, tu...

Nežinau, tačiau lietuvių kalboje yra dar toks labai gražus ir kultūringas kreipinys „Jūs“. Lietuvių kalbos tradicijos mums visą laiką sako, kad į vyresnį, gerbiamą žmogų, kalbantis oficialiai, viešai per didelį familiarumą (šiuo atveju kreipinys „tu“) nėra elementarios kultūros požymis. Galbūt radijo laidas vedančioji iš tiesų yra

Trumpai iš visur

JAV, Rusija, D. Britanija, Vokietija, Prancūzija ir Italija ultimatyviai pareikalavo, kad Jugoslavijos prezidentas Slobodan Milošević pradėtų rimtas derybas su albanais dėl autonomijos Kosovo provincijoje suteikimo. Priešingu atveju Jugoslavijai bus atnaujintos ekonominės sankcijos.

Jugoslavija reagavo į ultimatumą tuo pat nusišdama daugiau serbų policijos į Kosovo provinciją, bei karine akcija prieš albanų sukilėlius Albanijos pasienyje.

Malaizija skubiai priverstinai tremia nelegalius darbininkus į jų kilmės kraštus. Ypatingai daug jų tremiama į šiaurės Sumatą. Pereinamojoje stovykloje netoli Kuala Lumpur įvyko susidūrimas tarp tremiamų svetimšalių ir policijos. Malaizijos vyriausybės pareiškimu, žuvo vienas policininkas, o policija besigindama nukovė 8 tremiamuosius. Pagal žmogaus teisių organizaciją, žuvo apie 24 nelegalūs darbininkai, kilę iš šiaurinės Sumatros, o pereinamojoje stovykloje tremiamieji sugrūsti vienas prie kito esą laikomi labai žiauriuose sąlygose.

Pasinaudojęs amnestija, kovo 3 dieną į Kambodiją iš užsienio grįžo princas Narodom Ranariddh. Jo priešininkas Kambodijos ministras pirmininkas Hun Sen įspėjo princą, kad jis turės nutraukti visus ryšius su karine vadovybe bei su Khmer Rouge sukilėliais.

Kovo 30 dieną Irakas pareiškė, kad nebeperks grūdų iš Australijos, kadangi šios kariai yra atsiję iš Irako pasienį nedraugiškiems veiksams. Be to, kai Irakui bus nutrauktos ekonominės sankcijos, jis neįsileis australų investicijų.

JAV viešojo nuomonė atbukusi šau-

namų ginklų panaudojimui žudynėms, tačiau kovo 24 dieną įvykiai Jonesboro, Arkansas valstijoje, ją sukrėtė dėl tokio jauno žudikų amžiaus. Trylikmetis Mitchell Johnson ir jo 11 metų amžiaus pusbrolis Andrew Golden išviliojo mokinius ir mokytojus iš mokyklos netikru gaisro pavojaus signalu ir apšaudė juos iš medžioklinių šautuvų ir revolverių. Mirtinai nušautos 4 mergaitės ir viena mokytoja, kita mokytoja ir 9 mokinės sužeistos. Pagal galiojančius įstatymus, žudikai vaikais turės būti paleisti iš kalėjimo ne vėliau, kai jiems sueis 21 - neri metai amžiaus.

Kovo 26 dieną miškuose į pietus nuo Maskvos įvyko Rusijos spaudos išreklamuotas „trijų didžiųjų“ susitikimas. Rusijos prezidentas Boris Jelcin susitiko su Vokietijos kancleriu Helmut Kohl ir Prancūzijos prezidentu Jacques Chirac. Neatrodė, kad B. Jelcinui būtų pasisekė sudaryti prieš JAV nukreiptą sąjungą, o per spaudos konferenciją B. Jelcino laikysena davė progos žurnalistams spėlioti, ar jis vėl geria.

Kovo 27 dieną Boris Jelcin pristatė Rusijos dūmai (parlamentui) 35 metų Sergiejų Kirienko kaip naują ministrą pirmininką. B. Jelcinas grąsino, kad dūma bus paleista ir paskelbti nauji rinkimai, jei ji atmestų S. Kirienko kandidatūrą. Naujai sudaromame ministrų kabinete pasilieka kai kurie buvę ministrai, kaip pav., užsienio reikalų ministras Jevgenij Primakov ir gynybos ministras Igor Sergejev.

Iš ministro pirmininko pareigų B. Jelcino atleistas Viktor Černomyrdin pareiškė, kad jis kandidatuos į Rusijos prezidento postą 2000 metų rinkimuose.

Įtakingas leidinys lietuvių išvadino plepia ir tinginiais

Lietuviams, palyginti su kaimynais latviais ir estais, yra būdingas „Viduržemio jūros“ temperamentas, ir jie neįpratę dirbti ilgiau nei nuo pusės vienuoliktos ryto iki pirmos valandos

asmeniškai ir labai gerai pažįstama su visais tais žmonėmis, tačiau, man regis, kad tujintis labiau derėtų kai kalbāmasi asmeniškai, tarpusavyje, bet jokių būdu ne radijo laidų metu.

Kaistai skamba ir angliškių žodžių ar net frazių įterpimas:

- Yes, o pasakyk prašau...

- O, goodness me, tai dar galite gauti į kaulus...

Ką mes tuo norime pasakyti? Kad mokame anglų kalbą kalbėti lietuviškos radijo valandėlės metu? Ar, kad esame jau taip pripratę kalbėti angliškai, jog automatiškai įsprūsta tokie žodėlyčiai? Gerai, be abejonės, mokėti kitas kalbas, gimtosios nepamiršti, bet, jei kalbi angliškai, kalbėk angliškai, jei kalbi lietuviškai, kalbėk lietuviškai.

Kaip Jums atrodo, mieli radijo laidų klausytojai?

Zita Bartkevičienė

po pietų, teigia įtakingas britų verslo žurnalas „Business Eastern Europe“ (BEE).

Vasario pabaigoje BEE straipsnyje „Trys nepanašūs“ apžvelgtas Baltijos valstybių gyventojų požiūris į darbą. Straipsnio autorė Caroline Smrstik lietuvių vadina Baltijos šalių „karštagalviais“.

„Jie mėgsta šnekėti ir plepa pasitinkus mažiausiai progai (turbūt todėl vietinių telefono pokalbių apmokestinimas jiems buvo toks skaudus)“, rašo žurnalistė. Anot jos, „dešimtmečio pradžioje sukilę prieš sovietų tankus, lietuviai patraukė viso pasaulio dėmesį, bet ir dabar gali atrodyti, kad jie vis dar trokšta kovoti“. „Nors ugningas pietietiškas temperamentas praverčia po darbo, darbe jis nėra toks naudingas. Sovietinių laikų biurokratinis požiūris į darbą išliko ir šiandieninėje Lietuvoje, teigiama straipsnyje. Autorė rašo, kad daugelį svetimšalių išmuša iš vėžių „darbo drausmė griaušančios ilgos „siestos“ valandos ir vienintelio įstaigoje prie telefono palikto asmens bejėgiškumas“.

Nukelta į 3 psl.

Metinis susirinkimas Geelonge

Šių metų vasario 22 dieną įvyko metinis Geelongo lietuvių sąjungos klubo narių susirinkimas. Pirmininkas J. Gailius pakvietė visus susirinkusius atsistojimu pagerbti mirusius narius. Susirinkimui pagal paskelbtą darbotvarkę pirmininkavo Juozas Renkauskas, sekretoriavo Vytautas Mačiulis.

Praeitų metų protokolą perskaitė J. Gailius, padaręs, metinės veiklos apžvalgą, kuri buvo labai nenaudinga ir nereikalinga lietuviško sugyvenimo labui, tačiau valdyba sugebėjo visa tai pašalinti ir savarankiškai tęsti savo pareigas.

Kasininkas Vytautas Mačiulis pateikė raštišką metinę apyskaitą, kurios didžiausios išlaidos buvo aukos: Geelongo lietuvių namų remontui prieš gaisrą sumoje 3 500 dol., namai sudegė, bet pinigai liko remontui; antrąjį didesnę paramą - stipendiją „Lithuanian Honours Scholarship“ Tasmanijos universitete sumoje 4 500 dol.; ir trečioji - 2 420 dol. nukeliavo labdarai į Lietuvą.

Revizijos aktą perskaitė Genovaitė Valaitienė. Jos aktas atitiko kasininko pranešimui. Patvirtinus metinę apyskaitą ir veiklą, susirinkimo pirmininkas J. Renkauskas pasiūlė palikti tą pačią valdybą - J. Gailių, V. Šalaviečių, I. Gailiuvienę, B. Liebich, V. Mačiulį, kandidatus A. Žvirblienę ir V. Paškevičių. Revizijos komisija: K. Starinskas, G. Valaitienė ir J. Renkauskas. Neatsiradus daugiau savanorių, pasiūlymas vienbalsiai priimtas. Klausimų ir sumanymų daug nebuvo, tik padarytas pasiūlymas surengti daugiau išvykų.

Susirinkimo pirmininkas J. Renkauskas padėkojo už pasitikėjimą ir nuosirdų bendradarbiavimą. Susirinkimą uždarė pakviesdamas visus prie vaišių stalo, kurį paruošė I. Gailiuvienė ir A. Volodkienė.

Valdybos nariai visi pasiliko praeitų metų pareigose.

Geelongo lietuvių sąjungos klubo valdyba

Dalis Geelongo lietuvių sąjungos klubo narių prieš kalėdinį pobūvį 1997 m. Dešinėje pirmas stovi pirm. J. Gailius ir trečias a.a. Viktoras Čerakavičius.

Rekolekcijos Sydnejuje

Atvykęs iš Lietuvos, Vilkaviškio katedros klebonas kanauninkas Vytautas Gustaitis lankydams Sydnejaus lietuvių čia pravedė dviejų dienų religinio susikaupimo dienas.

Kovo 28 dieną, negavus bažnyčios, išpažintys ir konferencija buvo pravesta Lietuvių namų patalpose. Reikia pasidžiaugti, kad nemažas skaičius tikinčiųjų pasinaudojo proga prieiti išpažinties ir pasiklausti turiningo pamokslų. Kan. V. Gustaitis daugumoje kalbėjo apie maldos prasmę, Dievo malonijų prašymą, pabrėždamas, kad kiekvienas atliktas geras darbas yra malda, jeigu tai aukoji Dievui.

Kovo 29 dieną, sekmadienį, nuo 11

val. svečias vėl klausė išpažinčių St. Joachims bažnyčioje, Lidcombe. Didelė dalis Sydnejaus tikinčiųjų nepraleido progos atlikti velykinę išpažintį. Po išpažinčių klausymo kan. V. Gustaitis atnašavo šv. Mišias už Sydnejaus lietuvių. Savo pamoksle jis vėl kalbėjo apie religiją, dorumą ir šventuosius, kurie savo gyvenimo pradžioje nebuvo šventi, bet pataisė savo gyvenimą, tapo šventaisiais, kaip pav., šv. Augustinas. Pamokslininkas priminė, kad pilnose rekolekcijose būna apie dešimt pamokslų. Taigi neįmanoma visa tai sutraukti į du pamokslus. Po mišių buvo suteiktas palaiminimas su šv. Sakramentu. Suplikacijas atgiedojo dalis choristų.

norą įsiklausti į kritiką, mano straipsnio autorė.

Latvija ir geografiškai, ir temperamento požiūriu užima vidurio poziciją. Jos gyventojai yra pusiau-kele tarp estų racionalumo ir lietuvių aistros. Tačiau net estai žino, kaip atsipalaiduoti po darbo, tuo tarpu latviai, priešingai, daug dėmesio skiria šeimai ir linkę nuo svetimų laikytis atokiau, pažymi žurnaliste. Pasak jos, Latvijoje įstaigų veikla dažnai būna sėkmingesnė, jeigu jose atsižvelgiama ir į darbuotojų šeimų reikalus.

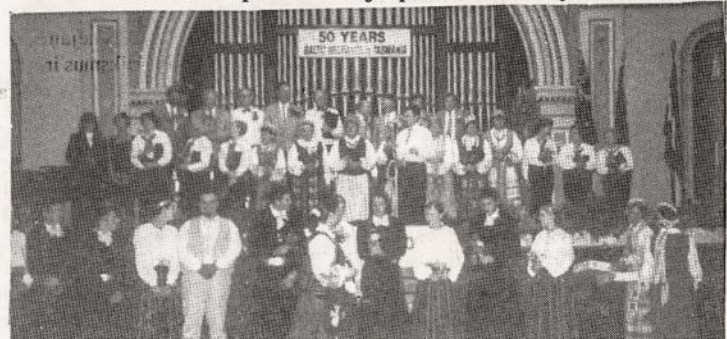
„Business Eastern Europe“ leidžia bendrovė „The Economist Intelligence Unit Ltd“.

BNS

3Geelongo lietuvių choras "Viltis" Tasmanijoje

"Vilties" choras prie Tasmanijos parlamento rūmų 1998.01.24.

Hobarto lietuvių atvykimo į Tasmaniją 50 metų jubiliejaus koncerte šių metų sausio 26 dieną Geelongo lietuvių choras "Viltis" drauge su kitų tautybių (australių, latvių) choristais. Hobarto "Ventos" lietuvių dalina gėles.

Po šv. Mišių svečias vyko pietums į Lietuvius namus. Čia buvo pavaišintas lietuviškais patiekalais, taigi Lietuvos, bent jau tuo momentu, jis gal tikrai nepasigedo.

Užkandus, pokalbiai išsivystė į įdomias diskusijas. Pietų metu taip pat dalyvavo ir svečias iš Niujorko Donatas Skučas su žmona. Paklausus kanauninko apie jo statomą katedrą Vilkaviškyje, paaiškėjo kokius didelius darbus, šis, palyginti jaunas, kunigas jau yra atlikęs. Kanauninkas puikiai supranta ne tik Lietuvos, bet ir šių laikų pasaulio politiką. Jis sakė, kad Lietuvai drabstomi kaltinimai nėra užtarnauti ir joks atsiprašėjimas tautos vardu už, pav. žydams, padarytas skriaudas nebuvo reikalingas, kadangi

atskiri nusikaltimai buvo padaryti labai mažo pavienių žmonių skaičiaus, o ne lietuvių tautos. Tokių žmonių buvo ir yra visose tautose. Lietuvoje tokių žmonių yra likę vienas du, o visi kiti buvo sušaudyti arba žuvo Sibire.

Dėkojome svečiui už jo apsilankymą. Būtų buvę labai įdomu išgirsti pasikalbėjimą su šiuo dvasiškiu ir per mūsų radijo valandėlę, ypatingai tiems, kurie negalėjo atvykti į rekolekcijas. Įdomu, kodėl taip yra, kad kitų tautybių dvasiškiai dažnai kalba per jų radijo valandėles, o čia į atvykusį aukštą dvasiškį, kanauninką dekaną V. Gustaitį, kuris vadovauja didžiausiam Vilkaviškio dekanatui, apimančiam net 16 parapijų, nebuvo atkreiptas dėmesys.

A. V. Kramilius

Kovo vienuoliktoji Perthe

Lietuvos valstybės atkūrimo 8 metų sukakties minėjimą Pertho lietuvių bendruomenė šventė sekmadienį, kovo 8 - tają. Minėjimas buvo pradėtas 11 val. šv. Mišiomis. Iškilmingai bažnyčion priėmė altoriaus buvo įnešta trispalvė, ją lydėjo dvi tautiniais rūbais vilkinčios moterys, nešančios šv. Kazimiero paveikslą. Paskui jas į bažnyčią įėjo kunigas A. Savickis, lydimas patarnautojų ir atlaikė šiai dienai skirtas pamaldas. Pamaldose dalyvavo 27 asmenys. Pamokslu metu kunigas papasakojo apie šv. Kazimiero gyvenimą.

Po pamaldų į Lietuvius namus toliau paminėti Lietuvos valstybės atkūrimą atvyko 60 žmonių. Pavalgius pietus, minėjimas pradėtas Lietuvos ir Australijos himnais. Po to Apylinkės valdybos sekretorė E. Kairienė pranešė apie šio minėjimo programą ir žodį tarti pakvietė kun. A. Savickį.

Apylinkės valdybos pirmininkas kun. A. Savickis pasveikino atvykusius į minėjimą, padėkojo pietus ruošusioms už skanius pietus ir paprašė jų darbą įvertinti plojimu, ką susirinkusieji mielai padarė. Po to kunigas kalbėjo, kad

šiandien švenčiame tą svarbią mūsų istorijos dieną, kai kovo 11 dieną, prieš aštuonerius metus, Vilniuje tuometinė Aukščiausioji Taryba paskelbė atkurianti Lietuvos valstybės nepriklausomybę.

Kunigas prašė visus atsistoti ir tylos minute pagerbti žuvusius kovoje dėl Lietuvos laisvės dainuojančios revoliucijos metu. Po kunigo A. Savickio kalbos E. Kairienė perskaitė Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos Aktą dėl Lietuvos Nepriklausomos Valstybės atstatymo, pasirašytą 1990 metų kovo 11 - tają.

Buvo skaitoma specialiai šiai dienai skirta B. Steckio paskaita. Jam baigus, savo kūrybą apie viso pasaulio lietuvių džiaugsmą dėl atstatytos Lietuvos nepriklausomybės paskaitė Salomėja Zablockienė. V. Repševičienė paskaitė B. Steckio eilėraščių apie šv. Kazimierą. Po to, paskaitčius Bernardo Brazdžionio eilėraščių apie Lietuvą, Egėlė Kairienė pranešė apie bendruomenės rengiamus minėjimus ir subuvimus, įvyksiančius artimiausioje ateityje. Artimiausias - 50 metų nuo lietuvių atvykimo į Australiją sukakties minėjimas.

(„Žinutės“)

"Mūsų Pastogė" Nr.13 1998.4.6 psl.3

Atkelta iš 2 psl.

Anot straipsnio, latviai darbo vietoje sąžiningai išbūna nuo 9 iki 17 val., o estai yra darboholikai ir jų pasiaukojimu darbi galėtų didžiuotis kiekvienas jaunas Vakarų verslininkas. Žurnalistės teigimu, estai yra tylūs ir be galo racionalūs žmonės. Jei estas pasako „visai normalu“, tai yra geriausias ko nors įvertinimas. Tiems, kurie yra įpratę dirbti ekspansyvioje Vidurio Europos aplinkoje, toks estų tiesumas gali patikti. Tačiau žurnaliste pripažįsta, kad gali įžeisti estų verslininkų įgimtas stačiokiškas pasipūtumas. Jie giriiasi išmaną viską. Pastarojo meto šalies laimėjimai tik išryškino estų ne-

Romo Kalantos aukos reikšmė

Tęsinys iš praeito "M.P." nr.

R. Kalantos aukos reikšmė ir įnašas į bendrą žmonijos laimėjimą prieš „bolševikinio“ (rusiškojo) komunizmo grėsmę ir tautų genocidą, gana didelė. Suprantama, tarp SSRS rytinių tautų piliečių girdėjosi ir neigiami atsiliepimai apie R. Kalantos žygdarbį. Netgi su baimės ir pasipiktinimo

mus: „Neklausykite, nes ta rusė visiems viską meluoja!“ Ir ėmė pats visiems aiškinti muziejaus eksponatų istoriją ir reikšmę, negailėdamas patriotinių intarpų ir minčių apie Čekėnijos ir kitų Kaukazo tautų okupaciją. Žiniasklaidos dėka Romo Kalantos žygdarbis greitai tapo plačiai žinomas visame pasaulyje.

1972 metų rudenį LTSR aukščiausias

Romo Kalantos kapas Petrašiūnų kapinėse.

nimo emocijomis. Vykstantys Karaliaučiu, su didelio pavojaus baimė pervaziavę Lietuvos teritoriją, skubiai telegrafuodavo „plačioje tėvynėje“ gyvenantiems artimiesiems: „*Litvu projechali živi zdarovy*“ (Lietuvą pravažiavome gyvi sveiki).

Maloniai gyvu atgarsiu atsiliopė R. Kalantos susideginimas kaukazių tautose. Pvz. man pačiam teko matyti Čekėnijos - Ingušijos sostinėje Grozne po kilusių neramumų nuverstą, caro laikais statytą „Kaukazo užkariautojo“ A. Jarmolovo paminklą prie senos rusų tvirtovės miesto centre. Po R. Kalantos aukos teko lankyti Kaukaze ir akivaizdžiai matyti bei išgirsti kaukazių reakciją į R. Kalantos žygdarbį, kuris, reikia manyti, išliko kibirkštėle čekėnų grumtynėse už laisvę savo tautai. Ypač tuo metu susitikimuose su lietuviais Kaukazo tautų žmonės dažnai su žavesiu mums kalbėdavo apie R. Kalantos ryžtą pasiaukoti už laisvę, nepagailėdami rusų žodžių mūsų bendriems okupantams. O mūsų turistinio autobuso vairuotojas, čekėnas, kartu su grupe lankydamas istorines vietas ir muziejus, matomai nebeiškenčęs gidės rusės tendencijų aiškinimų, kreipėsi į

teismas Vilniuje nuteisė aktyviausius demonstracijos dalyvius: Vytautą Kaladę, Virginiją Urbonavičiūtę, Joną Prapolėnaitį, Vytautą Žmuidą, Kazį Grinkevičių, Antaną Kačinską, Juozą Macijauską. Dauguma nuteisti po trejus metus kalėti, keli nuteisti mažesnėmis bausmėmis. Kituose teismo procesuose keliasdešimt nubausti administracinėmis bandomis: paromis arešto, pašalinimu iš mokyklų. Galima sakyti, kad teismams šių sykį pasisekė, nes sovietinė valdžia, vengdama Vakarų demokratijos kaltinimų, kad SSRS pažeidinėjamos žmogaus teisės, juos baudė ne už politinius veiksmus, bet už chuliganizmą.

Artėjant Romo Kalantos žūties metinėms, KGB, valdžia ir partija jausdami, kad pasikartos jaunimo protesto demonstracijos, ėmėsi išankstinių apsaugos ir gąsdinimo priemonių. Technikumuose, institutuose, gamyklose organizavo mokslėivių ir darbininkų susirinkimus, agitodami ir įspėdami „nepasiduoti liaudies priešų propagandai ir provokacijoms“. Anksčiau negu prieš savaitę Kauno gatvėse ėmė budėti po kelis milicijos patruliai, papildomai ginkluoti „guminių bananais“ ir racijomis. Tai tik įspėjamas

gestas. Likus kelioms dienoms pasirodė raudonosios armijos spec. dalinių patruliai bei milicijos mokyklų, civiliais tamsiais mėlynais, nelygintais kostiumais perrengti, kerziniiais batais apauti kursantai. Negalima buvo nepastebėti tarp praeivių šnipinėjančių seklių, ypač stebinių grupės moksleivių ir jaunuolių. Dėka šio aiškiai pastebimo įspėjamojo KGB ir valdžios atsargumo, buvo išvengta „bunto“. Vos pastebėjus jaunimą grupuojantis, vaišinant „bananais“ buvo išskirstomi, ar sugrūdus į kariškus sunkvežimius „Liudi“, išvežami tolokai už miesto. KGB kameros ir milicijos skyrių areštinės buvo perpildytos vien aktyviau pasireikšusiais jaunuoliais ar gėles atnešusiais prie Romo Kalantos žūties vietos. Vėliau juos nubaudė už „chuliganizmą“ ir „miesto teršimą“ (gėlėmis!).

Šį kartą tik keliems „kalantiečiams“ buvo sukurptos baudžiamosios bylos už „bandymą nuversti sovietų valdžią“. Bene skaudžiausiai buvo nubausta Vilniaus universiteto istorijos fakulteto neakivaizdininkė Rūta Januševičiūtė, aukščiausiajam teismui atsekėjus 1.5 metus kalėti už kelių šimtų antitarybinių atšaukimų išplatimą Kauno miesto centre. Ryšium su jos byla 1972 m. gegužės 14 - tosios naktį aštuoniems KGB „organams“ mano bute padarius kratą, buvo areštuotas ir šio pranešimo autorius. Nors po kelių tardymų, nepripažįstant, išleistas į namus, bet dar kelis mėnesius buvo tardomas prokuratūroje, stengiantis sudaryti baudžiamąją bylą. Tik po akistatos su tardomąja Rūta Januševičiūte, šiai supratęs, kad už grupinį nusikaltimą kelerio-pai didesnė bausmė bus skiriama abiem, mano tardymas buvo nutrauktas. Bet ją visą laiką tardant terorizavo ir, atvykdamį į kalėjimą, saugumiečiai gundė, kad tuojau pat paleis į laisvę, jeigu vėl pripažins, kad aš apie jos nusikaltimą bent žinojęs ir pritaręs.

Nors protestuodami prieš sovietinę okupaciją susidegino ar bandė susideginti virš dešimties lietuvių, iš kurių keli kauniečiai, bet jie nebuvo tokie reikšmingi, nes nesukėlė masinių neramumų. Pvz. kauniečio S. Žemaičio susideginimas Kremliaus aikštėje nors ir tapo žinomas visame pasaulyje, bet įtakos išsivaduojamajam judėjimui lyg ir neturėjo.

Betgi Kaunas yra dažnai nenuspėjamas. Čia ir 1956 m. Vėlinių ir kiti sovietmečio įvykiai. Čia ir vokiečių okupacijos laikų 1943 m. iš miesto kapinių pakilusios tūkstantinės minios su anti-fašistiniais šūkiais ir Maironio daina „Nuo

Prūsų šalies, kaip sparnai debesies...“ pražygiavimas pro gestapo rūmus į Parodos kalną ir Žaliakalnio gatvėmis.

Laisvės dvasia tautos gelmėse visada budėjo ir dar budi. Ugnies aukos reikšmė, pasiekusi mus grandininio ryšiu, sustiprino ryžtą veržtis į laisvę. Laisvės dvasia, Sąjūdžio bangos atplukdyta, Baltijos kelio ir Sausio 13-tosios laužai ir aukų atgaivinta, lyg daigas gaivalingai veržiasi pro ją užplysi dumblių į šviesą, į gyvenimą, į laisvę. Laisvės dvasia atgaivins ir savo didvyrių atminimą.

Tuoju po Romo Kalantos ryžto paaukoti savo gyvybę už Lietuvos laisvę, okupantams persekiojant jo gerbėjus, tautos didvyrių jį skelbė išeivijos lietuviai savo spaudoje. Apie jo didvyrišką žygdarbį kalbėjo Amerikos, Anglijos, Vokietijos, Australijos laikraščiai, radijas, televizija. Lietuviai užsienyje rengė Romo Kalantos atminimui jubiliejinis minėjimus, demonstracijas su nešamais ir automobiliuose vežamais šūkiais, jo paveikslais, portretais. Apie jį leido knygas, pašto ženklus, vokus, teatruose stadijos pjeses. Beveik visose pasaulio lietuvių bendruomenėse ir privačiuose muziejuose, namuose Romo Kalantos atminimui įrengti stendai, altorėliai, kabojo jo portretai. Pastatyta ir monumentinių paminklų. JAV: Detroite, Dainavos lietuvių bendruomenės stovyklavietėse (autorius Albinas Grigaitis); Los Angeles, Romo Kalantos tunto skautų sovoklose, Didžiojo Loko kalnuose; Čikagoje, šv. Kazimiero parapijos saleje (autorius E. Gasparonis); Čikagoje, šv. Kazimiero lietuvių kapinėse (autorius R. M. Zeliauskas); Čikagoje, Lietuvio sodyboje, Kryžius; Sankt Peterburge, Floridoje, Romo Kalantos vardo šaulių kuopos būstinėje, pastovi Romo Kalantos parodos ekspozicija. Dar paminėtini Lietuvoje pastatyti paminklai: Kauno VI forto Atminties kalnelyje (aut. A. Fokas); Kauno Romainių kapinėse (aut. Šešelgienė); Šiaulių rajone, Kryžių kalne, Kryžius; Alytuje, V. Krėvės gatvėje prie namo, kur gimė Romas Kalanta; Kaune, Panerių gatvėje prie Kalantų namo, Akmuo su atminimo lenta (aut. V. Leda); Kaune, Muzikinio teatro sodyboje, atminimo lenta grindinyje; Ariogaloje, paplėtėje ant Dubysos slauto prie šaltinėlio; slapta nakčia gerbėjų pastatytas, neužilgo slapta kagebistų sunaikintas K. žižius.

Susiklosčiusių aplinkybių dėka Romo Kalantos susideginimas Kaune tapo stichiniu jaunimo pasipriešinimu okupacijai. Jis labai paveikė Lietuvos žmonių, ypač jaunimo sąmonę, įtikindamas visus, kad Tautos Laisvės Dvasia dar gyvena ir gaji.

Neklauskite, kas atsitiktų, jei likimui metu nebūtų jį budėjusi.

Juozas Grušys.

Ko galima išmokti iš savosios ir kaimyninių tautų istorijos?

Šiais mokslo metais Vilkaviškio rajono abiturientus vėl pradžiugino suteikta galimybė dalyvauti paskelbtuose lietuvių kalbos ir anglų kalbos rašinio konkursuose. Esame dėkingi šių konkursų mecenatui, Australijoje gyvenančiam Liudui Liutkui.

Jaudina gerbiamojo mūsų tautiečio dėmesys Lietuvos mokyklai, rūpestis dėl jos ateities - Tėvynės ateities.

Jūsų laikraščio puslapiuose norėtume paskelbti šių konkursų nugalėtojus: 1. Giedrė Kazlauskaitė - „Žiburio“ humanitarinė mokykla.

2. Nerijus Ramanauskas - Kybartų K. Donelaičio vid. mokykla.

3. Edita Naidaitė - Kybartų K. Donelaičio vid. mokykla.

4. Mindaugas Kisieliuskas - S. Nėries vid. mokykla.

5. Renata Balsytė - „Žiburio“ humanitarinė mokykla.

Anglų kalbos rašinio konkursą laimėjo:

1. Renata Balsytė - „Žiburio“ humanitarinė mokykla.

2. Rūta Baušytė - „Aušros“ vid. mokykla.

3. Ligita Filipavičiūtė - „Žiburio“ humanitarinė mokykla.

4. Kristina Statinskaitė - Kybartų K. Donelaičio vid. mokykla.

5. Giedrė Kazlauskaitė - „Žiburio“ humanitarinė mokykla.

Siunčiame Jums lietuvių kalbos konkurso nugalėtojo rašinį.

A. Žitkevičius
Vilkaviškio „Aušros“
vid. mokyklos direktorius

Politinių kolizijų nublokšti, gyvename Europos pusiaukeyje. Galvas žemyn nuleidę, žiūrime sau po kojomis ir nematom, kokie ilgi ir tamsūs mūsų šešėliai. Rytuose pateka saulė, vakaruose nusileidžia. Žiūrime į saulėtekius. Žiūrime į saulėlydžius. Gera žiūrėti.

Žiūrime ir nematome, koks perėinamasis kiemas nuo amžių amželių buvo mūsų valstybė. Ka ten! Svetingai kaip tikri lietuviai (kaip vieni lietuviai) sutinkame atėjūnus su duona ir druska, vaišingi Europos vienkiemio šeiminkai. Užeiikit, sveteliai, užeiikit. Žiūrime ir nematome, kaip lėbavauja mūsų skobnyse atsibastėliai, kaip sparčiai nyksta mūsų gėrybės perėjūnų burnose. Užeiikit, godėkitės, - raginam, midumi užpildami. Tik išlydėti neįstengjame. Pritrūksta drąsos įsiiautėjusius valkatas išmesti už durų. Pavydžiai stebeilijamės į ateivius iš

vakarų. Baugščiai drebame ir nedrįstame nepriimti bastūnų iš rytų. Tiek vieniems, tiek antriems pataikaujame, nuolankiai siūlydami visa, ką geriausio prasigysenom. Žiūrime ir nematom. Ko galima išmokti iš savosios ir kaimyninių tautų istorijos?

Saulė aukštai, saulė karšta. Šešėliai ilgi. Tamsūs. Žiūrime. Kada pamatysim?

- Istorija yra mūsų gyvenimo mokytoja, istorija - žmonijos patirtis. Tik gerai išmanydamas savo tautos ir visuotinę istoriją, žmogus gali objektyviai vertinti ir pilnakraujaškai įsisavinti, kas nūdienos inkliuzijose tikra ir kas -

Nukelta į 5 psl.

"Nuo gintaro krašto į obuolių salą"

(50 metų nuo baltiečių įsikūrimo Tasmanijoje)

Richard Flanagan*

„Ačiū, jaučiuosi pagerbtas, būdamas čia šiandien ir pristatydamas šią knygą.

Esu pagerbtas, kad Ramūnas Tarvydas ir jo talkininkai ėmėsi pastangų ir atidavė savo laiką, kad išleistų tokį puikų baltiečių imigracijos Tasmanijoje testamentą. Mano, kaip daugelio kitų tasmaniečių, gyvenimas yra neatskiriamai susijęs ir formuotas Baltijos žmonių ir jų palikuonių. Aš dirbau su latviu Petru Dombrovskiu, o mano pusiau slovenės dukterys turi pusiau lietuves pusseseres, kadangi mano brolis vedė Jūrą, Aleksandro Kantvilą dukrą. Kaip ši knygą sako, Aleksandras buvo žymi figūra baltiečių bendruomenėje. O lietuvis Olegas Truchanas turi tokią reputaciją, kad ji jau įeina iš asmeninių pasiekimų ir pereina į tautinę legendą.

Kaip buvęs istorikas, žinau, kad, kas neužrašyta, labai greitai dingsta iš atminties, ir tokiu būdu dingsta iš mūsų istorinio supratimo kaip mūsų visų nuostolis. Kaip istorikas gerai žinau, kad daugelis svarbių duomenų, kaip šie, ateityje dingsta, jei nėra skrupulingai ištirti ir aprašyti - geri norai visada virsta gera istorija. Ramūnas, gal dėl to, kad yra mokslininkas, rūpestingai pacitavo visus šaltinius ir todėl jo knygą tikslingai užtikrinu, jog ji, o tuo pačiu ir baltų bendruomenės istorija Tasmanijoje išliks. Po šimto metų, kai žmonės norės suprasti, kodėl Australija yra tokia, kokia ji yra, jie ieškos tokių knygų kaip R. Tarvydo.

Ši knygą yra daugiau negu nuobodus metraštis. Ji gerai parašyta, ją smagu skaityti. Joje daug anekdotų apie imigrantus, besigrumiančius su nauja kalba - parduotuvių imigrantas paprašo tuzino kiaušinių, o pardavėjas jam paduoda tuziną kirvių... Arba, kai latviai atplaukė į Melburną „Melbourne Cup“ dieną, jie manė, kad „Cup Day“ yra kuo nors surišta su jų Kapų diena (Vėlinėmis), ir jie žavėjosi australais, prisimenančiais savo mirusiuosius.

„Nuo gintaro krašto į obuolių salą“ yra daugiau nei tarškantis pasakų maišas, ši knygą yra išsamus baltiečių pasiekimų ir jų kovų dokumentas. Joje surašytas baltiečių gyvenimas, veikla visuomeninė, sportinė, politinė. Joje su atlaidumu ir supratimu toleruojama neapykanta ir net rasizmas, baltiečių sutiktas Tasmanijoje, o taip pat ir išreikštas nuoširdumas bei tolerancija.

Skaitydamas šią knygą pagalvojau, kad mes turime ne tik kalbėti, bet ir

praktikuoti toleranciją elgesyje su naujais imigrantais. Paskaičius šią knygą, galima suprasti, kodėl iš anksto susidaryta nuomonė, kurią baltiečiai imigrantai patyrė, ir dabar yra ta pati,

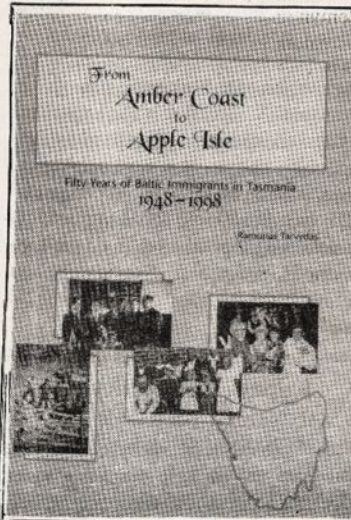
R. K. Tarvydas.

kurią patiria imigrantai iš Azijos kraštų. Tokios neapykantos objektai gali keistis, bet neapykanta pasilieka. Jei mes nekovosime prieš ją, tai nieko nebūsimė išmokę iš tos kilnios istorijos, aprašytos šioje knygoje.

Ivykiai knygoje aprašyti taip, kaip atsitiko, be jokio perdėto pagražinimo. Autorius nebijo minėti nepalankių baltiečiams nuotykių. Pav., jis rašo, kad atvykę į Tasmaniją jie buvo traktuojami kaip nacių talkininkai, kadangi baltiečiai vokiečių okupaciją priėmė lengviau negu rusų.

Knygoje pagerbti ne tik tie, kurie dėl karo pergyvenimų nepajėgė gyvenimo naujame krašte pakelti ir tapo alkoholika ar susirgo protinėmis ligomis. Tiems vargšams ir jų šeimoms, aš tikiu, ši knygą suteiks šiek tiek paguodos, primindama koks sunkus buvo gyvenimas visiems imigrantams.

„Nuo gintaro krašto į obuolių salą“ baigiama skundu - kas atsitiko su baltų kultūra, kuri buvo tokia svarbi pirmiesiems imigrantams? Knygoje pažymima, kad pradžioje baltiečiai nenorėjo įsijungti į australų bendruomenę, trokšdami komunizmui pasibaigus vėl grįžti namo. Tačiau jų vaikai ir anūkai įsijungė į australišką

* Žymus Tasmanijos rašytojas Richard Flanagan, laimėjęs Pietų Australijos festivalio ir Viktorijos valstijos nacionalinės fikcijos premijas. Jis parašė knygas „Death of a River Guide“ ir „The Sound of One Hand Clapping“ (pagal šią knygą yra pastatytas filmas, pristatytas 1998 metų Berlyno filmų festivaliui). Čia spausdinama jo kalba, pristatanti R. Tarvydo knygą Hobarte, Tasmanijos valstijos knygyne 1998 m. sausio 18 dieną.

5 Ko galima išmokyti iš savosios...

Atkelta iš 4 psl.

suniveliuota. Toks žmogus - mūsų ateities pranašas.

Mokyti iš istorijos būtina. Kaipgi kitaip galėtume išgryninti savy tuos karžygiškus jausmus, kuriuos puoselėjo senovės lietuviai - mūsų valstybingumo pamatas. Kaip galėtume išlaikyti ir išsaugoti savo valstybingumą, nežinodami Vytauto Didžiojo šlovės ir sulenkėjusių bajorų menkumo. Kaip žiūrėtume į akis savo ainiams, negalėdami perduoti jiems patriotiškos Daukanto išminties ir smetoniško išdidumo? Kaip žiūrėtume?

Istorija suformuoja tautos nacionalinį charakterį, išugdo tolerancijos supratimą. Iš savo Lietuvos istorijos galėtume išmokyti vienos, esminės ypatybės - tęstinumo. O taip pat ir iš kaimyninių tautų istorijos: Latvijos, Lenkijos, Gudijos. Rusijos, su kuria žaidžiame, tai yra esame žaidinami. Prūsijos, kurios nebėra. Iš visų šių tautų istorijos mes privalome išmokyti tęstinumo.

Žemė. Net ir apsnūdusioje lietuvių sąmonėje tai - pirmapradė vertybė, be jos niekas neprasideda ir nesibaigia. Žemė yra svarbiausias materijos elementas, lietuviškojo pasaulėžiūroje jis netgi permelyg sureikšminamas. Nesakau, jog turime gailėtis tų neaprepiamų plotų, kurių nesigailėjo didieji Lietuvos kunigaikščiai, užsiplėšę pagirdyti savo ristūnus Juodojoje jūroje. Gailėtis šiandien atrodytų absurdiška. Kaip ir ilgėtis. Romantinių laikų su milžiniškomis giriomis ir milžiniškai išpūstomis gerosiomis lietuvių savybėmis. Kaip ir verkšlenti. Idealias tvarkos „prie Smetonos“, harmoningų visuomeninių santykių, socialinio saugumo. Palikim tai nostalgijai. Palikime tai sentimentaliems senukams. Ko iš tiesų turėčiau išmok-

gyvenimą tiek, kad baltiečių kultūra iki tam tikro laipsnio išmirė kartu su pirmaisiais imigrantais.

Galima sutikti, kad taip atsitinka ir su baltiečių kalbomis ir papročiais. Tačiau baltiečiai padarė įtaką ir tasmaniečiams tiek, kad tasmaniečiai turėtų jiems už tai dėkoti. Pav., O. Truchano ir P. Dombrovskio sukurti Tasmanijos fotografiniai vaizdai yra žinomi visame pasaulyje. Fotografijos darytos Tasmanijoje, tačiau jų autoriai yra europiečiai. Sujungę romantikos tradicijas su Australijos gamta ir Tasmanijos politika, sukūrė naujus, nepaprasto grožio vaizdus. Kai tie vaizdai buvo sudėti su tų vyrų nepaprastu gyvenimu, gimė tikrasis Tasmanijos vaizdas. O. Truchanas ir P. Dombrovskis yra baltiečių pavyzdžiai, kurie savo kasdieniniu gyvenimu pakeitė Tasmanijos gyvenimą.

Kitaip sakant, Tasmanija tapo turtingesne ir geresne vieta, kai čia įsikūrė baltiečiai. Aš pats noriu padėkoti visiems baltiečiams, gyviems ir jau mirusiems, kurie čia apsigyveno, tiems, kuriems gyvenimas pasisekė ir tiems, kurių svajonės neišsipildė.

Sveikinu Ramūną ir jo talkininkus, padėjusius pasiekti, kad ši knygą būtų išleista ir visus baltiečius, padariusius mano mylimą Tasmaniją dar gražesniu ir nuostabesniu kraštu!

ti? Meilės žemei. Meilės ir begalinio prierašumo.

Kalba. Skambi, lietuviška. Mažvydo dailiomis juodomis raidelėmis į baltą sparnuotą knygelę surinkta ir plačiai išbarstyta. Mūsų tautosakoje, literatūriname palikime, kultūroje ir kasdieninėje šnekoje atgyjanti. Kalba, kuria mes kalbame. Lietuvių kalba. Sena ir unikali, iš indoeuropietiško pašaknų atkeliavusi. Kodėl kalba? Kodėl istorija? Iš pirmo žvilgsnio tai - nelabai sugrętinamos sąvokos. Bet Daukšos ir Būgos sugrętinotos. Kalba - tautiškumo požymis. Todėl privalome išmokyti. Net ne turėtume. Privalome išmokyti. Tautiškumo. Kalbos. Kalbėti. Netgi apie dalykus, kurie skaudūs arba gėdingi.

Laisvė. Istorijos spektras bespalvis. Vien juodi ir balti tonai. Dar pilki atšvaitai. Mūsų šešėliai, kurių taip bijome. Laisvė, mūsų tautos identitetas. Devynioliktojo amžiaus sukilimai, Kudirkos varpo dūžiai saldžiame nutautėjimo letarge, Basanavičius? Nuvalkioti įvaizdžiai? Mitologizuoti, išstampti ir vis dėlto nesukeliantys pasididžiavimo, neglostantys savi-meilės? O vis tiek autentiški. Per vadovėlių puslapius įsišakniję mūsų kraujuje. Neišvengiamai. Dar. Laisvės samprata mūsųose dažnai supainiojama su demokratijos samprata. Deja. Iš laisvės nederėtų mokyti demokratijos. Iš brandžios ir vykusiai įgyvendintos demokratijos reikėtų pasimokyti laisvės. Neklausiu, ar ji įgyvendinta. Neatsakau. Nusimetę davatkiškus kompleksus, spjovę į tą įgimtą dvasinį mazochizmą, išlindę iš apatijos ir baimės kiaučio, mokykimės laisvės. Mokykimės jos, mokydamiesi savo tautos, savo valstybės istorijos. O taip pat ir kitų tautų, pasaulio istorijos. Mokykimės iš Margirio ir pokario rezistentų aistrų. Iš inteligentiškos Nepriklausomybės akto signatarų pusiausvyros.

Mes - naujoji karta, kuriai viskas patiekama ant lėkštutės. Dargi sukratyta. Manomės esą homo sapiens, taigi galėtume įrodyti savo istorinę ir politinę, o taip pat ir dvasinę, moralinę brandą. Istorija nėra negyvas mokslas, ji remiasi faktais, tolydžio atsikartojančiais. Istorija - tai vis plačiau besisukanti spiralė; kiekviena jos apvija laikosi ant kitos, prieš ją susisukusios. Žmonės perima valdžią, išnaudojimo patirtį, kovų ir kraujo troškimą. Jie perima ir poreikį pratęsti savo tautos istoriją.

Vakar - E. Kojelavičius, Z. Ivinskis, A. Šapoka, P. Čepėnas ir kiti istoriografai apibendrino mūsų istorinį paveldą. Šiandien - E. Gudavičius, A. Bumblauskas. Kas gi rytoj?

Žinoma, neišmoksime visko iki galo. Neįmanoma nedaryti klaidų. Tačiau privalome mokytis. Praeityje ieškoti sąsajų su ateitimi. Įkūnyti tęstinumą. Išlikti.

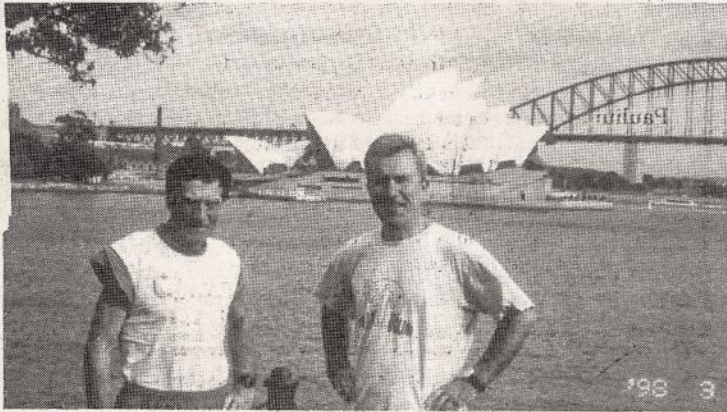
Giedrė Kazlauskaitė
„Žiburio“ humanitarinė mokykla

Petras Silkinas pasaulio čempionas ir rekordininkas

Kovo 23 dieną Nanango mieste, apie 200 kilometrų nuo Brisbanės, pasibaigė pirmasis pasaulio 1000 mylių (1609 kilometrų) čempionatas. Jame dalyvavo 16 dalyvių iš Australijos, Ispanijos, Latvijos, Rusijos, Totorijos, Anglijos, Naujosios Zelandijos ir Lietuvos.

Pasaulio čempionas Petras Silkinas su treneriu Dainiumi Kepeniu Sidnėjuje.

Čempionu tapo Petras Silkinas iš Lietuvos, padaręs ir naują pasaulio rekordą, 1000 mylių nubėgęs per 11 parų, 13 valandų, 54 minutes ir 58 sekundes. Šį nuotolį 1997 metais Odesoje jis buvo stadione nubėgęs per 12 parų, 4 valandas, 6 minutes ir 1 sekundę, tačiau neseniai latvis G. Jermolajevs, bėgdamas tas pačias 1000 mylių plentą, buvusį Petro Silkinio rekordą sumušė, nubėgdamas nuotolį per 12 parų, 1 val. 47 minutes ir 31 sekundę. Dabar latvio rekordą Petras Silkinas sumušė Australijoje, tuo pačiu pasiekdamas dar ir kitų įvairių nuotolių rekordus, kadangi pagal tarptautines ilgųjų nuotolių bėgimo taisykles, nuo 1000 kilometrų arba 700 mylių, kas 100 kilometrų laikas yra fiksuojamas ir tai skaitoma rekordu, ką mūsų tautietis ir padarė.

Po rungtynių dar šiek tiek pabuvoję Brisbanėje, Petras Silkinas su savo treneriu Dainium Kepeniu atvyko į Sidnėjų. Čia aš juos sutikau ir maloniai pasikalbėjome. Pasveikinau su tokiu gražiu laimėjimu ir pasakiau, kad tikrai ne tik Lietuva, bet ir mes čia, Australijoje, džiaugiamės ir didžiuliamės tokiu tvirtu rekordininku žemaičiu.

- Pasakyk, Petrai, kaip jautiesi po tokių sunkių varžybų ir pasakok daugiau apie save patį, - paklausiau gana pavargusiai atrodantį rekordininką.

- Fiziškai jaučiuosi gana nuvargęs, skauda raumenis, vieną koją, tačiau daugiausiai tai noriu miego, nors po visų varžybų jau bandžiau gerai pamiegoti. Tikrai atsigausi ir išsimiegosiu, greičiausiai, tik grįžęs namo. Pačios lenktynės nebūtų buvę tokios sunkios, jei ten nebūtų buvę taip karšta, dažnai net 38 l. šilumos pagal Celsijų Celsijų. Gerai, kad dar namuose aš gana daug bėgiojau, per 4000 kilometrų, o Palangoje ilgai bėgiojau pirties saunoje, kur temperatūra siekdavo net 90 laipsnių. Tai man daug padėjo. Taip pat treneris pasuko Lietuvos laiką į australišką ir tada miegodavau dieną, o naktį keldavausi, valgydavau ir treniruočiau. Tas viskas patino

organizmą prie australiškos aplinkos.

- O kaip gi sekėsi jau Australijoje?

- Pačioje pradžioje australas, matyt, geriau pripratęs prie šio krašto klimato, mane buvo aplenkęs net 20 valandų. Bet tada treneris Dainius pakeitė taktiką ir mes miegodavome po porą va-

landų per pačius karščius o bėgdavau vėliau, ypatingai naktį. Viską atsigriebiau ir dar išėjau į priekį per buvusią ten audrą - uraganą. Perkūnas trankėsi, smarkiai žaibavo, medžiai virto į šoną ir buvo didelis lietus su vėju. O aš per tą lietų ir atšalusį orą atsigavau ir bėgau visą laiką, nors mane ir gąsdino, kad gali perkūnas nutrenkti. Betgi perkūnas savo draugo žemaičio tikrai netrenkė. Po to aš jau visą laiką pirmavau ir baigmėje australas atsiliko 10 valandų, kai tuo tarpu trečias, rusas, vis bėgo dar ir tada, kai man jau buvo įteiktos laimėjimo dovanos.

- O kas jos buvo, ir ar buvo iškelta Lietuvos vėliava ir grojamas Lietuvos himnas?

- Vėliava buvo iškelta bent kelis kartus, o taip pat ir himnas grojamas, nes aš pasiekiau ne vieną pagrindinį laimėjimą kartu su rekordais. (Rengėjų prašymu, vėliavą ir himno kasetę parūpino jiems LR generalinis garbės konsulas Sidnėjuje V. Šlitteris). Dovanų gavau gerą laikrodį, 3000 dolerių ir dar kitų. (Lietuvoje jo miestas Kretinga paskyrė jam 1000 litų premiją ir, manau, kaip ir visiems kitiems rekordininkams, dovanas paskirs ir vyriausybė).

P. Silkinas dabar yra 56 metų, lieknas, pradėjęs bėgioti nuo vaikystės, jau kariuomenėje laimėdavo įvairius bėgimo krosus. Jis niekada nerūkė, bet alaus stiklą po varžybų jam malonu išgerti, nors čia, Sidnėjuje, jis buvo peršalęs, nes bėgimo metu jam per tą karštį ant galvos pildavo šaltą vandenį, tai ir gavo slogas, tačiau, kaip jis pats sakė, tai tik niekniekis.

Lietuvoje Petras Silkinas ne kartą buvo tiriamas medikų, kurie norėjo žinoti, kaip tokių metų vyras yra toks atsparus. Jis turi išskirtinai didelį širdies atsparumą dideliems krūvims. Jis pats yra mažo ūgio ir bėga neįprastai mažais žingsniais. Beveik visuomet bėga vienas, kadangi šalia bėgantiems jo bėgimas nėra prankus. Petrui Silkinui priklauso Lietuvos 1 paros (24 val.) - 238,4 km. bėgimo rekordas. Po šio bėgimo, kaip sakė jo treneris, jeigu viskas gerai susiklostys, tai jis dalyvaus

Dėmesio visiems sporto klubams ir sportininkams

II - ji Lietuvos tautinė olimpiada ir VI - sios pasaulio lietuvių sporto žaidynės vyks Lietuvoje nuo š. m. birželio 23 iki 30 dienos. Į šias žaidynes vyksta virš 40 Australijos lietuvių sportininkų, kuriems vadovauja ALFAS valdyba.

Jau yra sutvarkyta visa sportininkų kelionė. Bus skrendama vokiečių oro bendrovės "Lufthansa" lėktuvais per Singapūrą ar Bangkoką iš Adelaidės, Melbourne, Sidnėjaus ir Brisbanės. Išskrendama birželio 21 dieną ir į Vilnių atskrendama birželio 22 dieną. 12.15 val. Šiuo metu Vilniuje yra tvarkomi apgyvendinimo klausimai. Visus sportininkus ir norinčius skristi su šia grupe prašome asmeniškai tvarkyti kelionės reikalus su mūsų kelionės agentu Henriku Antanaičiu iš "Vision Tours" telefonais: darbo metu (03) 9510 1777 arba namuose (03) 9857 8338.

Kelionės bilietas į abi puses kainuos 1890 dol., plus taksos mokėstis. Norintieji grįžti vėliau ar vykti kur nors toliau, gali tai padaryti, primokant daugiau, pvz., į Los Angeles papildomai reikėtų damokėti 100 dol. Visi, kurie vyks, turi ne vėliau kaip iki kovo mėn. 31 dienos sumokėti 100 dol. rankpinigių, o likusią sumą sumokėti pilnai iki balandžio 30 dienos, kadangi vėliau bilietus bus sunku gauti. Smulkesnę informaciją galima gauti pas ALFAS valdybą darbo metu tel. (03) 5278 5181 ir namuose tel. (03) 5250 2192 arba savuose sporto klubuose.

Šiuo metu yra sudaryta vyrų krepšinio komanda ir organizuojama merginų, nors dar trūksta kelių žaidėjų. Taip pat Australiją atstovaus stalo ir lauko teniso, kėglių, biliardo, šaudymo, žvejybos, plaukimo ir dviračių sporto šakų sportininkai. Jei kas dar norėtų šiose ar kitose sporto šakose dalyvauti, prašau susisiekti su ALFAS valdyba.

Stasys Šutas

ALFAS valdybos pirmininkas

Užsienio sportininkų apgyvendinimas Lietuvoje

Užsienio šalių sportininkų delegacijų nariams, VI pasaulio lietuvių sporto žaidynių dalyviams, organizacinis komitetas 1 dieną prieš varžybas, varžybų metu ir 1 dieną po varžybų nakvynei skiria 30 litų, maitinimui 25 litus į dieną. II Lietuvos tautinės olimpiados dalyviams - 2 dienas prieš varžybas, varžybų metu ir 1 dieną po varžybų skiriama 30 litų nakvynei ir 25 litai maitinimui.

Organizacinis komitetas pagal patvirtintas nakvynės bei maitinimo normas gali pasiūlyti užsienio delegacijų nariams minimalias nakvynės sąlygas (studentų bendrabučiuose). Maitinimas organizuojamas savarankiškai.

Geresnės nakvynės sąlygos viešbučiuose kainuotų iki 90 litų. Dalyviai turėtų už nakvynę papildomai mokėti po 60 litų parai.

Informuojame, kad delegacijos ar atskiri sportininkai, norintys atvykti anksčiau arba išvykti vėliau, negu patvirtintas varžybų grafikas, turi apsimokėti nakvynės bei maitinimo išlaidas.

Jūsų pageidavimus dėl nakvynės norėtume gauti iki š. m. kovo 26 d. ("M.P." redakcija šį pranešimą gavo kovo 30 d. Red.)

Transporto paslaugos: užsienio šalių sportinės delegacijos arba dalyviai bus aprūpinti transportu nemokamai, atvykus dalyvauti varžybose ir kituose organizatorių vykdomuose renginiuose.

A. Raslanas

Olimpiados ir žaidynių org. kom. direktorius

"Kovo" moterys laimi vėl!

Pirmoji mūsų moterų krepšinio komanda žaidė 4 Divizijoje ir finale laimėjo, o dabar dar tapo ir 1 Divizijos nugalėtojomis!

Šią komandą treniruoja Petras Kapočius, ji susideda iš: Ritos Andriejūnienės, Dainos Dičiūnaitės, Betinos Kapočienės, Ventos Protaitės, Lisos Skirkaitės, Marišos Vaičiūrytės ir Audrės su Rasa Venclovaičių.

Po gero ir sėkmingo starto, komandą sėkmė lydėjo ir toliau. Komandai teko smarkiai kovoti, kad išeitų į priekį ir laimėtų 53:46 santykiu. Tai puikus pasiekimas po trečio finalinio mėginimo.

Dabar viskas lieka vyrų Baltajai komandai (47 sporto šventės nugalėtojai), kad parodyti savo jėgas ir sugebėjimus artėjančiame 2 Divizijos finale.

Pirmyn, "Kovas", pirmyn!!!

Nita Wallis

4000 kilometrų bėgime Perthas - Melburnas.

Kaip treneris, taip ir pats bėgikas yra dėkingi Brisbanės lietuviams ir sporto vadovui A. Milvydui, kurie juos ne tik gražiai priėmė Brisbanėje, bet paskui autobusą buvo atvažiavę ir į varžybas, ir ten juos labai smarkiai moraliai rėmė. Dėkingi Sidnėjui už priėmimą bei vaišes D. Binkienei, gen. garbės konsului V. Šlitteriui ir A. Laukaičiui. Atsiveikindamas rekordininkas Petras sakė, kad jis labai žavėjosi Australija ir jam tiek lietuvių, tiek ir australai varžybose buvo labai nuoširdūs ir mieli. Ačiū, pasakė jis, ir iki pasimatymo Lietuvoje ir Kretingoje, kur stengsiuos ir aš jums žemaitiškai atsilyginti.

Trenerio Dainiaus

Kepenio pasisakymai

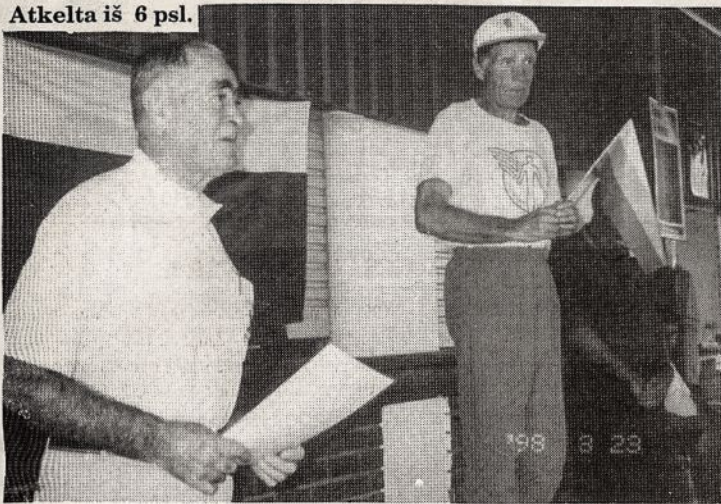
Kai gavome pakvietimą dalyvauti šiose pasaulinėse varžybose, tai ir pradėjau galvoti, kaip čia reikia viską padaryti. Surinkome duomenis iš viso

pasaulio kaip yra tai daroma, tvarkėme finansinius reikalus ir tada pradėjome treniruotis. Petras įveikė 4500 kilometrų bėgdamas keliais, karštoje saunoje, pavyko rasti dalį lėšų, nors pilna komanda negalėjo atvykti ir man teko eiti net 16 įvairiausių pareigų - virėjo, trenerio, masažuotojo, vertėjo ir t.t.

Pakeitėme laiką į Australijos, ir, kaip matote, rezultatai buvo geri. Šiose pasaulinėse varžybose dalyvavo 16 dalyvių. Vyriausia buvo moteris iš Anglijos, net 76 metų amžiaus. Dalyvavo ir 73 metų Australijos ilgų nuotolių bėgikas Young, kuris prieš kelio meta metų buvo laimėjęs varžybas Sidnėjus - Melburnas. Tačiau šį kartą jis nubėgo tik apie 100 kilometrų. Šį bėgimą rėmė Pasaulio atletų sąjunga.

Šis pasaulinis rekordas šiuo metu yra vienintelis Lietuvoje ir treneris mano, kad jis išliks dar ilgai. P. Silkinas padarė dar 10 rekordų, nes Atletikos sąjunga rekorduoja ir nuotolius po 1000 kilometrų, ir nuo 700 mylių. Treneris visu parengimu ir priėmimu Nanango

Nukelta į 7 psl.

Laimėjusiam 1000 mylių pasaulio bėgimo lenktynes Petruil Silkinui Nanango miesto burmistras įteikia dovanas.

mieste, kuris turi 3 500 gyventojų, buvo labai patenkintas, nes visi to miesto gyventojai vienokiu ar kitokiu būdu prisidėjo prie šių pasaulinių varžybų. Jiems buvo duotas specialus karavanas, kur jie išsėję, treneris jame ruošė bėgikui valgi ir dvi savaites gyveno. P. Silkinas, kaip bėgikas, turėdamas raumeningą, stiprų kūną, per šias lenktynes numetė 6 kilogramus svorio. Taip pat ir treneris, nors ir buvo virėju, bet svorio vis tiek prarado.

- Mielas, Dainiau, man teko kelis kartus lankytis Tavo vedamoje sveikųjų mokykloje Palangoje. Gal galėtum daugiau papasakoti apie ją?

- Palangos sveikatos mokykla veikia jau 8 metai. Jos principas yra visuotinis olimpinis sveikatos ugdymas. Jis apima žmogų kaip visumą, kaip kūną, dvasią, sielą, ir todėl mes vadinamės Sveikųjų mokykla. Ji grūdina ir kūną, ir dvasią, ir tai daroma darbštumu, meile ir kantrybe. Tai turi būti daroma ne tik pas individus, bet ir šeimoje, tautoje ir valstybėje. Tai yra mūsų pagrindas. Ypatingas dėmesys yra kreipiamas į maitinimą ir kūno apvalymą. Pas mus žmonės mankštinasi, maudosi jūroje vasarą ir žiemą, valgo vegetarinį maistą, klausosi protingų ir žinomų asmenų, kurie turi tuose dalykuose patirtį, paskaitų, žiūri filmus ir 15 dienų čia gyvena. Per tą laiką jie turi pažinti save ir sau padėti. Per tas dvi

savaite jie numeta 4 - 5 kilogramus svorio ir pajaunėja 5 - 6 metais. Ši mokykla veikia ištisus metus be pertraukos. Per visą šį laiką mokyklą baigė ir gavo pažymėjimus 23 000 žmonių iš atskirų 12 valstybių. Tarp jų buvo ir australietė Dana Binkienė, ir net du kartus, taip kad mokykla žinoma ir plačiau pasaulyje. Dėl kainos bebūnant mokykloje, tai ji tikrai yra pati pigiausia Lietuvoje prekė. Lyginant su tokiomis pačiomis mokyklomis pasaulyje, ji yra 40 kartų pigesnė. Dvi savaitės su pilnu išlaikymu čia kainuoja apie 200 dolerių.

Kaip ir rekordininkas Petras, pamatęs Australiją, pasakė, kad palikus Lietuvoje šaltį, drėgmę ir vėją, o čia pamatęs gražias palmas, didingą vandenyną, kuriame atgaivino pavargusius savo raumenis, puikų orą, jam pasirodė, kad jis papuolė į rojų. Taip ir treneris Dainius, nors ir nemažai pasaulio jam teko matyti, bet Australija labai patiko ir atsiveikindamas pasakė:

- Linkėt jums daug ko ir nereikia, nes jūs visi labai gražiai atrodote, puikiai įsikūrėte, patenkinti gyvenimu, taip kad džiaukitės visu tuo ir neapleiskite tai, o kartais ir mums šį džiaugsmą, sveiką dvasią ir gerą nuotaiką atvežkite į Lietuvą, kad ir pas mus tas viskas greičiau įsigyventų, ir mes tą patį turėtume.

Antanas Laukaitis

Dėmesio, turintieji skrandžio žaizdas!

"M.P." pasiekė informacija apie skrandžio žaizdas, ypač paplitusias pokario išveivų, tarp jų ir lietuvių, tarpe. Anksčiau buvo manoma, kad skrandžio žaizdas sukelia nervinę įtampą, alkoholį ir riebus bei aštrus maistas. Dabar surasta, kad skrandžio žaizdas sukelia ne aukščiau minėti faktoriai, bet mikroskopinė bakterija - *Helicobacter pylori* - gyvenanti skrandyje. Ją galima nesunkiai (90%) sunaikinti atitinkamais antibiotikais.

Sergą skrandžio ligomis yra skatinami aplankyti savo gydytoją, kad jis patikrintų ar yra užsikrėtę *H. pylori* bacila. Užkrėtimas lengvai pastebimas vienu iš trijų metodų: kraujo patikrinimu (kraujas paimamas iš pradurto piršto), kvėpa-

vimo patikrinimu ar endoskopija.

Užsikrėtimas *H. pylori* gali sukelti gastritą (gastritis), skrandžio žaizdas (duodenal' ulcers), gastritines žaizdas (gastritis ulcers) ir skrandžio vėžį (stomach cancer).

H. pylori galima užsikrėsti per burną (oral/oral) arba paliečiant burną nešvariomis rankomis (oral/faecal). Atrodo, kad blogos higieninės sąlygos kai kuriuose prieškarinio Europos - Azijos kraštuose čia suvaidino didžiausią vaidmenį.

Gydymas užtrunka 2 savaites.

Dėl smulkesnės informacijos kreipkitės į Cassandra Sheppard arba John Morton, Professional Public Relations, tel. (02) 9818 4044. "M.P." inf.

Atsisveikindami su visada atmintyje liekančiu draugu

Arūnui Staugaičiui,

reiškiame gilią užuojautą Bronei, Gabrielei, Pauliui ir artimiesiems.

Vida ir Viva Aleknai

A. † A. Arūnui Staugaičiui

mirus, velionio našlei Bronei, vaikams Gabrielei ir Pauliui, seserims Jonei ir Angelei bei visiems artimiesiems reiškiame gilią užuojautą.

Melburno socialinės globos moterų draugija

Mirus

A. † A. dr. Arūnui Staugaičiui

mūsų giliausia užuojauta jo žmonai Bronei ir šeimai. Mes kartu liūdimė netekę brangaus draugo.

Laima ir Vytautas Šliogeriai

Liūdėdami atsisveikiname su "Neringos" klubo steigėju, buvusiu pirmininku ir nuoširdžiu draugu, kurio visada pasigėsimė

Arūnui Staugaičiui,

ir reiškiame gilią užuojautą žmonai Bronei, vaikams Gabrielei, Pauliui ir artimiesiems.

"Neringos" slidinėtojų klubo nariai

A. † A. Antanui Andruškai

mirus, jo dukrai Vidai, sūnui Gediminui, jų šeimoms ir gimėnėms reiškiame gilią užuojautą.

C. Protienė, B. Nagulevičienė, L. ir K. Protai, L. Bilevičienė

A. † A. Antanui Bajorui

ilgamečiui mūsų draugui mirus, užjaučiame jo vaikus Antaną, Marytę, Ievą, artimą draugę Ireną.

Vietoje gėlių "Mūsų Pastogei" aukojame 30 dol.

Su jumis liūdintys

Stasė ir Jonas Vaičiai

Padėka

Mielam broliui ir dėdei

a.a. Jonni Gaižauskui

mirus, nuoširdžiai dėkojame visiems, laidotuvių išreikšusiems mums užuojautą žodžiu ar raštu. Dėkojame kun. J. Girdauskui už pravestas laidotuvių apeigas ir p. A. Ankienei už skaitymus.

Ypač esame dėkingi p. Antanui Kramiliui už vargonavimą ir giesmių pravėdimą bažnyčioje bei pagidotą "Libera", tartą atsisveikinimo žodį ir už mūsų tautos vėliavos dengusios karstą paripinimą. Ačiū p. K. Protui už pasakytą atsisveikinimo žodį.

Vietoje šermenų 400 dolerių aukuoju "Mūsų Pastogei".

Elena Svirklienė

Padėka

A. † A. Viktorui Čerakavičiui

mirus, esame dėkingi visiems, kurie kuo nors pagelbėjote mums tokiu skaudžiu metu. Ačiū prelatui Pr. Daukniui už taip gražiai pravestas religines apeigas. Ačiū visiems, kurie aukoję mišioms, taip pat ponoms, kurios koplyčioje pravėdė rožinio maldas. V. Bindokui dėkojame už religinius skaitymus. Dėkingi esame A. Jomantui, padariusiam videofilmą, tuo suteikiant galimybę seseriai Vokietijoje ir seserėčiai Lietuvoje nors mintimis dalyvauti brolio ir dėdės laidotuviuose.

Ačiū A. Lipšienei ir J. Gailiui už aprašymus spaudoje. Dėkojame visoms organizacijoms už pareikštas užuojautas: Geelongo bendruomenės valdybai, choro "Viltis" vadovams ir visiems choristams, Geelongo lietuvių sąjungos klubo valdybai, Skautų židinio vadovybei ir visiems židiniečiams, sporto klubui "Vytis".

Negalint visų asmeniškai išvardinti, visiems širdingiausiai dėkojame, kurie mūsų skausmą pareiškė užuojautą asmeniškai, telefonu, per spaudą arba prisiusdami korteles. Ačiū už gėles ir visiems, kurie ir dabar kuo nors man padėdėte. Ypatingai esame dėkingi J. ir I. Gailiams, kurie atliko visą laidotuvių ir šermenų ruošimą, tuo daug mums palengvindami. Ačiū A. Valodkienei už suteiktą pagalbą pačiu sunkiausiu laiku. Dėkingi esame V. Brazdžioniui, kuris, kaip buvęs mūsų a.a. sūnaus Vido draugas, daug padėjo mano sergančiam vyrui. Jis mūsų mirusio sūnaus vietoje stengėsi palengvinti a.a. Viktorui sunkias ligo dienas. Ačiū visiems, kurie taip gausiai apsilankėte. Ypatingai melburniešiams, kurie nepaisydami ilgo kelio, atvykote atsisveikinti su draugu, užbaigusiu visus žemiškuosius rūpesčius, iškeliavojant žmėnybės dausus.

Liūdesyje liko žmona Petrė, sūnus Alfonsas, duktė Dalia, marti, žentas, anūkės ir anūkaitai.

P. Čerakavičienė

INFORMACIJA

Pranešimas Melburno moterims

Balandžio 19 dieną, sekmadienį, 1 val. popiet Melburno socialinės globos moterų draugija šaukia metinį draugijos narių susirinkimą moterų skylyje.

Programoje - metų darbo ataskaita ir naujos valdybos rinkimai.

Kviečiame ne tik visas nares, bet ir prijaunčiančias. Po susirinkimo bus suneštinė kavutė.

R. Pumputis

MSGM draugijos sekretorė

Dėmesio, Melburno lietuviams!

Labdaros siuntiniai bus priimami Lietuvių namuose šeštadienį, balandžio mėn. 25 d., tarp 10 - 13 val. ir sekmadienį, balandžio 26 d. tarp 9 - 11 ir 12 - 14 val.

Prašome nepamiršti atsinešti kvitus.

Laivas su mūsų talpintuvu išplauks balandžio 29 dieną.

Už gautas aukas 100 dol. iš Ferdinando Gužo, 50 dol. - Irenos O'Dwyer, 20 dol. - Malvinos Miliauskienės ir 10 dol. Aldonos Šeškutės nuoširdžiai dėkojame.

Melburno lietuvių katalikų moterų draugijos valdyba

Labdaros siuntiniai į Lietuvą iš Sydnėjaus

Lietuvių katalikų draugija praneša, kad yra organizuojamas paskutinis konteineris iš Sydnėjaus su jūsų dovanomis giminėms ir šalpos organizacijoms į Lietuvą. Laivas "New Zealand Pacific" išplaukia iš Sydnėjaus gegužės 2 dieną ir į Hamburgą atplauks birželio 15 d. Klaipėdoje laivas turėtų būti apie birželio 25 dieną.

Be standartinių dėžių priimsime ir jūsų pačių supakuotus siuntinius, tačiau apie tai būtina pranešti iš anksto. Šiuo metu konteineryje vietos dar yra.

Skambinkite draugijos įgaliotiniui Antanui Kramiliui telefonu 9727 3131.

Užsisakę dėžes, galite jas gauti šį sekmadienį, balandžio 5 d., Lietuvių klube nuo 1 val. popiet. Kaina, įskaitant ir dėžes, didelės - 60 dol., mažos - 30 dol. su pristatymu Lietuvoje.

LKK draugija

Sydnėjaus "Sūkurio" metinis susirinkimas

"Sūkurio" susirinkimas šaukiamas balandžio 26 d., sekmadienį, 6 val. popiet Lietuvių namuose Bankstovne.

Susirinkime dalyvauti kviečiami visi "Sūkurio" nariai ir suinteresuotieji.

"Sūkurio" valdyba

O mes vis dar "tebegrižtam"

Suprantu, kad daug kas Lietuvoje jums, kaip ir mums patiems, nepatinka. Prieš penkis - septynis metus mes buvome dideli optimistai, o uždaviniai atrodė lengviau įveikiami. Bet tas praėjęs laikas parodė, kad labiau sergame, nei atrodė. Be to, mūsų laukė turto dalybos, kas visame pasaulyje švelniai nepraeina. Kadangi Lietuva dažnai ejo priekyje, tai gal ir gerai, kad kai kurias ligas pirmi persergame. Lenkams komunistas prezidentas dar tik pradės vadovauti, o mūsų kadencija jau eina į pabaigą.

Na, o bendrą visų postkomunistinių valstybių ir Lietuvos situaciją galime palyginti su žmogumi, kuris nekaltai atsėdėjo kalėjime daug metų. Nemaža dalis žmonių, žinodami, kad žmogus sėdi nekaltai, kovojo dėl jo paleidimo iš kalėjimo, nepripažino nuosprendžio. Ir štai tas žmogus iš kalėjimo savo ir jų pastangomis ištrūko.

Visi labai garsiai pasidžiaugė, vienas kitas patapšnojo per petį, davė pradžiai kelis litus. Bet greitai pamatė, kad tas žmogus neįdomus, nes nesupranta, kas dedasi pasaulyje, nepažįsta naujos technikos ir nemoka ja dirbti, užmiršo kaip elgtis su pinigais ir jų neturi, nelabai žino, kaip jų užsidirbti. Nors jam sunku ir pinigų paskolinti, jis kartais paprašo, bet tokiam ir skolinti nelabai norisi, nes kažin ar grąžins. Dar neišku ir kokių papročių jis įgijo kalėjime. Ten juk visokių sėdėjo. Šiaip jau ramiau pasidžiaugus jo laisve kažkaip toliau nuo jo...

Žmogus po trumpo apsvaigimo nuo laisvės ir pagyrimų liko vienas. Jis sėdi savo kukliame namelyje be baldų. Jo

kadaise turėtą turtą, įrankius konfiskavo, o po tiek metų ir grąžinti nėra ko. Kaimynai mandagiai sveikinaisi ir tik tiek. Žmogus eina pas kaimynus ir siūlosi pigiai veją pašienauti ar malkas suskaldyti, bet tie turi elektrines žoliapjoves ir šildosi elektra. Ieško darbo gamyklose, bet jam sako, kad jo kvalifikacija per žema ir jis nieko nemoka. Kartais jam geri žmonės atsiunčia vitaminų ar panašiotas kelnas, bet iš tikrųjų ne to jam reikia. Kaip tampasakyne - neduok žmogui žuvies, o duok meškerę ir išmokyk žvejoti.

Žmogus po truputį puola į neviltį. Kartais pagalvoja, kad gal ką ir pasivogti, kalėjime girdėjo, kad galima neblogai taip gyventi. Bet nesinori įstatymų pažeisti, jis juk grįžo gyventi kaip visi. Kartais susitinka kaimyną, buvusį jo prižiūrėtoją kalėjime. Tas siūlo kokią bizniuką kartu padaryti. Susimestų į krūvą, vis seni pažįstami. Žmogus jis nemalonus, bet ūkis didelis, nors ir apleistas, dirbti būtų galima. Tuo labiau siūlo atsilyginti maistu ir savaitgaliais į miestą išleisti. Lyg ir laisvas būtum ir maistr rūpintis nereikėtų, kaip tuos kalėtus metus.

Bet nepasiduoda tokioms pagundoms žmogus. Nors ir sunkiai, po truputį mokosi naujų darbų, perkasi naują techniką ir mokosi ja dirbti, šį bei tą pagaminęs kartais turguje pigiau parduoda, nes į supermarketus jo gaminių nepriima. Būsta po truputį grąžina, su svietu susipažįsta, grįžta į gyvenimą. Ir galvoja: man gal teks savo gyvenimą nugyventi, "begrižtant", bet mano vaikai gal jau gyvens toje visuomenėje kitaip.

A. L., Vilnius 1997

SYDNĖJAUS LIETUVIŲ NAMUOSE

16 - 18 East Terrace, BANKSTOWN.
Tel. 9708 1414, faksas (02) 9790 3233

Klubas atidarytas

Pirmadieniais 5.00 v.v. - 10.30 v.v.

Antradieniais klubas uždarytas

Trečiadieniais 5.00 v.v. - 10.30 v.v.

Ketvirtadienis 5.00 v.v. - 11.00 v.v.

Penktadienis 5.00 v.v. - 12.00 v.v.

Šeštadienis 12.00 v.p.p. - 1.00 v. nakties

Sekmadienis 12.00 v.p.p. - 10.00 v.v.

Klubo valgykla veikia:

Šeštadieniais - 12.00 v.p.p. - 2.00 v.v. švediškas stalas (smorgasboard) ir 6.00 v.v. - 8.00 v.v.

Sekmadieniais - 12.30 v.p.p. - 7.00 v.v.

Padėka

Nuoširdžiai dėkojame visiems prisidėjusiems prie Literatūros ir dainos popietės programos atlikimo. Labai ačiū mūsų gerbiamiems literatams - poetams: Juozui Almiui Jūragiui, Aldonai Spykers - Prižgintaitėi, Broniui Žaliui, žaviagai "Sutartinei", duetui: Jadvygai Muščinskienei ir Alfai Savickienei, jaunajai pianistei Jennifer Birett - Biretaitei, Danutei Ankienei už įdomų skaitymą.

Ačiū aukojusiems, kad sušelpė vargstančius Lietuvoje. Pinigais aukojo: 50 dol. - K. Grigas, po 20 dol. - Z. ir P. Andriukaičiai, E. ir A. Giniūnai, S. Grybienė, N. ir A. Jokantai, V. Petniūnienė, V. ir J. Ramanauskai, M. Reisgienė, B. ir V. Vaitkai, R. ir R. Zakarevičiai, P. ir B. Žaliai, po 10 dol. - P. Armonas, Rūta Augustinavičienė, L. Cox, J. Gatavičius, A. Griškauskas, E. Jonaitienė, J. Jūragis, R. Katauskas, L. Kramilienė, J. Reisgys, J. Zinkus, po 5 dol. - F. Katauskienė, O. Lėverienė, A. Reisgys, J. Šatkauskienė, A. Savickienė, A. Skeivienė, J. Skuodas, S. Šurkienė, N. Vaičiurytė, B. Vingilis.

Ačiū aukojusiems loterijos fantus ir D. Ankienei su O. Kapočiene, pravedusioms loteriją.

Esame didžiai dėkingi visiems atvykusiems į šią popietę ir savo dalyvavimu su moraliai paskatiniusius.

Sydnėjaus lietuvių katalikų kultūros draugija

Pranešimas

Našlaičiams, seneliams, varge esančioms šeimoms Lietuvoje ir Vilnijos krašto lietuviškoms mokykloms paremti Sydnėjaus lietuvių katalikų kultūros draugija praves rūbų, vaikiškų žaislų, tautinių rūbų ir knygų rinkliavą. Surinkti rūbai bus persiųsti sekančia labdaros siunta į Lietuvą.

Tautiečius maloniai prašome atliekamus rūbus, vaikų žaislus ir knygas pristatyti p. A. Savickienei: 82 John St., Lidcombe. Tel. 9649 9399.

Rūbų vajas truks iki balandžio 19 dienos.

Sydnėjaus lietuvių katalikų kultūros draugija

Lietuvos Respublikos garbės konsulas Melburne Andrius Žilinskas nuo balandžio 5 dienos iki balandžio 19 dienos išvyksta atostogų.

Šiuo laikotarpiu visais rūpimais klausimais galima kreiptis į LR generalinį garbės konsulą V. Šliterį Sydnėje.

Inf.

Dėkojame

Melburno lietuvių katalikų moterų draugijai, parėmusiai "Mūsų Pastogę" 200 auka.

"Mūsų Pastogės" redakcija ir administracija

M Ū s ū P a s t o g ė

AUSTRALIAN LITHUANIAN WEEKLY

Published by the Lithuanian Community Publishing Society Ltd.

Leidėjas Lietuvių Bendruomenės Spaudos Sąjunga

Leidėjo, administracijos ir redakcijos adresas: P. O. Box 550 Bankstown N. S. W. 2200

Redaktorius Bronius Zalis. *** Redakcijos ir administracijos telefonas (02) 9790 2319

Fax (02) 9790 3233

Redakcija rašinius taisyti ir skelbia savo nuožiūra. Rankraščiai negrąžinami ir nesaugomi.

Už skelbimų turinį redakcija neatsako.

Prenumerata metams \$ 50 Užsiųsiję paprastu paštu \$65 N. Zelandijoje oro paštu \$ 80

Užsiųsiję oro paštu \$ 110